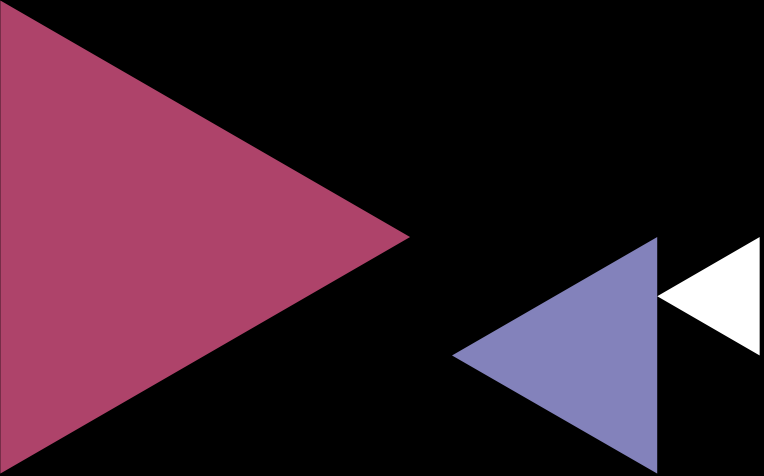

Beter geen burgerberaad dan een slecht burgerberaad.

Christine Bleijenberg, Sophie Postma
en Reint Jan Renes, **November 2022**

Als je het mij vraagt...

komt er een burgerberaad

#burgerberaadklimaat

<https://www.burgerberaadklimaat.nu>

CO₂-reductie College wil ideeën van Amsterdammers horen

Burgerberaad moet klimaatdoelen redden

David Hielkema
Ruben Koops
POLITIEK

Het ziet er naar uit dat Amsterdam de klimaatdoelstellingen niet gaat halen. Maar om te voorkomen dat er onrust ontstaat over extra maatregelen legt de gemeente de bal bij de inwoners. Nog deze zomer start er een experiment om een groep willekeurige Amsterdammers, een dwarsdoorsnede van de bevolking, oplossingen te laten bedenken.

De oplossing is nodig voor een probleem waarvoor wethouder Marieke van Doorninck (Duurzaamheid) al eerder waarschuwde: in 2030 wil het stadsbestuur uitkomen op 55 procent minder CO₂ dan in 1990, maar volgens de laatste prognose komt Amsterdam niet verder dan een reductie van 37 procent. En voor 2025 is het nog dramatischer gesteld: het tussendoel was om 5 procent minder dan in 1990 uit te stoten, maar nu blijkt dat de stad afstevent

Een 'burgerberaad' van willekeurige Amsterdammers moet gaan bedenken hoe de stad de klimaatdoelen kan halen. 'De vraag is of de politiek de uitkomst durft uit te voeren.'

55%

over hun schaduw heen springen, inwoners zijn daar veel beter in."

Dit kan de rest van de stad bovendien het gevoel geven dat beleid niet uit de kokers van politici komt, zegt Dubbelboer. "Dingen die in redelijkheid zijn besloten in een burgerberaad voelen niet meer niet meer als een top-down-discussie."

Jelmer Mommers van Bureau Burgerberaad onderzoekt vormen van directe democratie. Hij

CO₂-uitstoot op een eerlijke en effectieve manier te verlagen. Onder begeleiding van experts kwamen zij tot 149 voorstellen. Mommers: "Het waren goede initiatieven. Het verbieden van vluchten over korte afstanden bijvoorbeeld. Politici durven dat hier niet snel aan. Of stoppen met reclame maken voor fossiele brandstoffen. Het probleem was dat Macron het parlement niet mee had, waardoor maar 10 procent van de initiatieven het heeft gehaald. De rest werd afgezwakt of verworpen."

Windmolens

Reint Jan Renes is lector psychologie voor een duurzame stad aan de HvA. Hij denkt met de gemeente mee hoe het Amsterdamse forum eruit moet komen te zien. Hij ziet de polarisatie toenemen, onder andere in de windmolen-discussie.

Al langer pleit Renes ervoor de klimaatcrisis 'samen met de mensen' aan te pakken. "Een burgerberaad moet niet alleen draagvlak bij Amsterdammers creëren, maar ook bij ambtenaren en politici. Ik ben benieuwd of het ze lukt

Deze sessie

- Hoe kunnen burgerberaden bijdragen aan oplossingen voor het klimaatvraagstuk of andere collectieve vraagstukken?

Deze sessie

- Hoe kunnen burgerberaden bijdragen aan oplossingen voor het klimaatvraagstuk of andere collectieve vraagstukken?
- Mini-burgerberaad klimaat Amsterdam: Wat zijn de ervaringen in de praktijk?

Deze sessie

- Hoe kunnen burgerberaden bijdragen aan oplossingen voor het klimaatvraagstuk of andere collectieve vraagstukken?
- Mini-burgerberaad klimaat Amsterdam: Wat zijn de ervaringen in de praktijk?
- Samen in gesprek over 'Doe het goed of doe het niet!'

Burgerberaad/burgerforum

In het kort:

- Een groep burgers (100 bijvoorbeeld) wordt ingeloot om te adviseren over een belangrijk maatschappelijk vraagstuk. Deze groep vormt een afspiegeling van de samenleving.

Burgerberaad/burgerforum

In het kort:

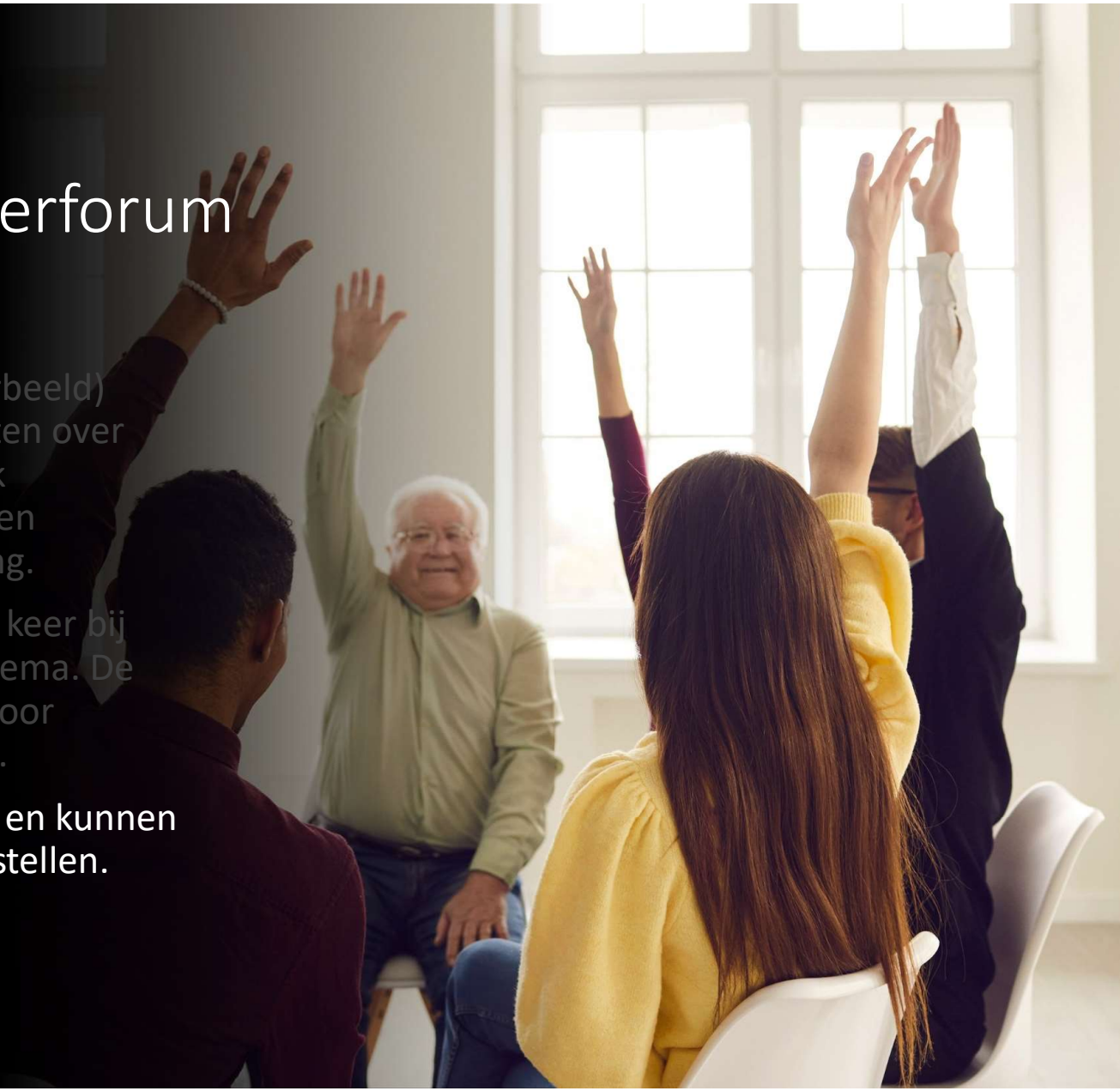
- Een groep burgers (100 bijvoorbeeld) wordt ingeloot om mee te praten over een belangrijk maatschappelijk vraagstuk. Deze groep vormt een afspiegeling van de samenleving.
- Deelnemers komen een aantal keer bij elkaar om te praten over dit thema. De gesprekken worden begeleid door onafhankelijke gespreksleiders.

Burgerberaad/burgerforum

In het kort:

- Een groep burgers (100 bijvoorbeeld) wordt ingeloot om mee te praten over een belangrijk maatschappelijk vraagstuk. Deze groep vormt een afspiegeling van de samenleving.
- Deelnemers komen een aantal keer bij elkaar om te praten over dit thema. De gesprekken worden begeleid door onafhankelijke gespreksleiders.
- Deelnemers krijgen informatie en kunnen deskundigen horen en vragen stellen.

Welke bijdrage kan een
Burgerberaad leveren aan de
aanpak van het klimaatvraagstuk?

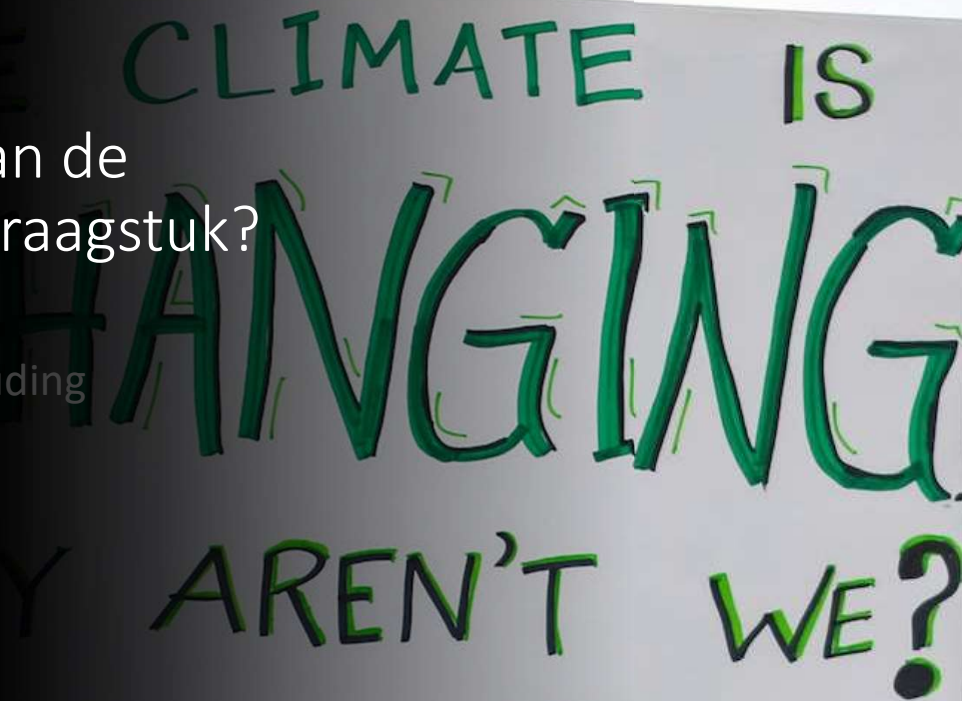
1. Verandering van kennis &
houding t.o.v. klimaatverandering

CLIMATE IS
HANGING
WHY AREN'T WE?

Welke bijdrage kan een
Burgerberaad leveren aan de
aanpak van het klimaatvraagstuk?

1. Verandering van kennis & houding
t.o.v. klimaatverandering
2. Betere oplossingen voor het
klimaatvraagstuk

CLIMATE IS
HANGING
AREN'T WE?

Welke bijdrage kan een
Burgerberaad leveren aan de
aanpak van het klimaatvraagstuk?

1. Verandering van kennis & houding
t.o.v. klimaatverandering
2. Betere oplossingen voor het
klimaatvraagstuk
3. Draagvlak voor het klimaatbeleid
van de overheid

CLIMATE IS
HANGING
AREN'T WE?

Welke bijdrage kan een
Burgerberaad leveren aan de
aanpak van het klimaatvraagstuk?

1. Verandering van kennis & houding
t.o.v. klimaatverandering
2. Betere oplossingen voor het
klimaatvraagstuk
3. Draagvlak voor het klimaatbeleid
van de overheid
4. Meer eigenaarschap bij deelnemers
voor het klimaatvraagstuk

CLIMATE IS

HANGING

AREN'T WE?

Welke bijdrage kan een
Burgerberaad leveren aan de
aanpak van het klimaatvraagstuk?

1. Verandering van kennis & houding
t.o.v. klimaatverandering
2. Betere oplossingen voor het
klimaatvraagstuk
3. Draagvlak voor het klimaatbeleid
van de overheid
4. Meer eigenaarschap bij deelnemers
voor het klimaatvraagstuk
5. Anders namelijk...

CLIMATE IS
HANGING
BY A THREAD
AREN'T WE?

Welke bijdrage kan een
Burgerberaad leveren aan de
aanpak van het klimaatvraagstuk?

1. Verandering van kennis & houding
t.o.v. klimaatverandering
2. Betere oplossingen voor het
klimaatvraagstuk
3. Draagvlak voor het klimaatbeleid
van de overheid
4. Meer eigenaarschap bij deelnemers
voor het klimaatvraagstuk
5. Anders namelijk...

CLIMATE IS
HANGING
AREN'T WE?

Ervaringen in de praktijk

Amsterdam schakelt de hulp in van burgers voor klimaatbeleid

Loting en representatie

- Gestratificeerde vorm van loting

Loting en representatie

- Gestratificeerde vorm van loting
- Voor 90% was het een eerste ervaring met participatie

Loting en representatie

- Gestratificeerde vorm van loting
- 90% eerste ervaring met participatie
- Demografische representatie: leeftijd, geslacht, spreiding stadsdelen

Loting en representatie

- Gestratificeerde vorm van loting
- 90% eerste ervaring met participatie
- Demografische representatie: leeftijd, geslacht, spreiding stadsdelen
- Oververtegenwoordiging van hoger opgeleiden

Loting en representatie

- Gestratificeerde vorm van loting
- 90% eerste ervaring met participatie
- Demografische representatie: leeftijd, geslacht, spreiding stadsdelen
- Oververtegenwoordiging van hoger opgeleiden
- Oververtegenwoordiging van burgers met een hoge betrokkenheid bij het vraagstuk.

Loting en representatie

- Gestratificeerde vorm van loting
- 90% eerste ervaring met participatie
- Demografische representatie: leeftijd, geslacht, spreiding stadsdelen
- Oververtegenwoordiging van hoger opgeleiden
- Oververtegenwoordiging van burgers met een hoge betrokkenheid bij het vraagstuk.

Een mini-burgerberaad over een maxi-vraagstuk:

Amsterdam van 37% naar 55% CO₂ -reductie in 2030

Zelfselectie

Door:

- Vraagstelling

Amsterdams
Burgerberaad
november 2021
geeft antwoord op
de vraag van B&W:
help ons met

Een mini-burgerberaad over een maxi-vraagstuk:

Amsterdam van 37% naar 55% CO₂ -reductie in 2030

Zelfselectie

Door:

- Vraagstelling
- Vraagstuk

Amsterdams
Burgerberaad
november 2021
geeft antwoord op
de vraag van B&W:
help ons met

Een mini-burgerberaad over een maxi-vraagstuk:

Amsterdam van 37% naar 55%
CO₂ -reductie in 2030

Zelfselectie

Door:

- Vraagstelling
- Vraagstuk
- Opzet

Amsterdams
Burgerberaad
november 2021
geeft antwoord op
de vraag van B&W:
help ons met

Ervaringen deelnemers

- Voornamelijk positief

Ervaringen deelnemers

- Positieve ervaringen van deelnemers:
- Respect, voice en explanation

Ervaringen deelnemers

- Positieve ervaringen van deelnemers:
- Respect, voice en explanation
- Rapportcijfer: 7,6

Andere uitkomsten

- Belangrijkste motief: invloed uitoefenen

Andere uitkomsten

- Belangrijkste motief: invloed uitoefenen
- Kennis klimaatbeleid gemeente toegenomen

Andere uitkomsten

- Belangrijkste motief: invloed uitoefenen
- Kennis klimaatbeleid gemeente toegenomen
- Vertrouwen in het klimaatbeleid van de gemeente toegenomen

Vijf lessen

- Les 1. Zorg voor een representatieve groep burgers

Vijf lessen

- Les 1. Zorg voor een representatieve groep burgers
- Les 2. Betrek de rest van de stad: van mini naar maxi

Vijf lessen

- Les 1. Zorg voor een representatieve groep burgers
- Les 2. Betrek de rest van de stad
- Les 3. Schakel professionele gespreksleiders in

Vijf lessen

- Les 1. Zorg voor een representatieve groep burgers
- Les 2. Betrek de rest van de stad
- Les 3. Schakel professionele gespreksleiders in
- Les 4. Wees alert op invloed van inhoudelijke experts

Vijf lessen

- Les 1. Zorg voor een representatieve groep burgers
- Les 2. Betrek de rest van de stad
- Les 3. Schakel professionele gespreksleiders in
- Les 4. Wees alert op invloed van inhoudelijke experts
- **Les 5. Houd deelnemers na afloop betrokken**

—

‘Doe het goed of doe
het niet!’

POLITIEK
=
LANGZAAM
DUS
BURGERBERAAD

Als je het mij vraagt...

**komt er een
burgerberaad**

#burgerberaadklimaat

<https://www.burgerberaadklimaat.nl>

Stellingen

Bron: BDV '21

Een burgerberaad/forum is een goede manier om burgers over belangrijke kwesties te laten adviseren.

Stellingen

Bron: BDV '21

Een burgerberaad/forum is een goede manier om burgers over belangrijke kwesties te laten adviseren.

Stellingen	(helemaal) oneens X	niet oneens, niet eens O	(helemaal) eens V	weet niet ?
Het burgerforum is een goede manier om burgers over belangrijke kwesties te laten adviseren.	10	18	63	10

Stellingen

Bron: BDV '21

Het zou goed zijn als er op landelijk niveau burgerberaden gehouden worden.

Stellingen

Bron: BDV '21

Het zou goed zijn als er op landelijk niveau burgerberaden gehouden worden.

Het zou goed zijn als er op landelijk niveau burgerberaden worden gehouden.

12

23

54

12

Stellingen

Bron: BDV '21

Het zou goed zijn als er op lokaal niveau burgerberaden gehouden worden.

Stellingen

Bron: BDV '21

Het zou goed zijn als er op lokaal niveau burgerberaden gehouden worden.

Het zou goed zijn als er op lokaal niveau burgerberaden worden gehouden.

8

16

66

9

Stellingen

Bron: BDV '21

Als 150 willekeurig ingelote nederlanders na onderling overleg een goed oordeel vellen over een bepaald onderwerp dan zal dat een goed oordeel zijn.

Stellingen

Bron: BDV '21

Als 150 willekeurig ingelote Nederlanders na onderling overleg een goed oordeel vellen over een bepaald onderwerp dan zal dat een goed oordeel zijn.

Als 150 willekeurig ingelote Nederlanders na onderling overleg een oordeel vellen over een bepaald onderwerp dan zal dat een goed oordeel zijn.	21	41	25	14

Stellingen

Bron: BDV '21

Als een groep mensen via een burgerforum adviseert over een kwestie, moeten gekozen politici dit advies overnemen.

Stellingen

Bron: BDV '21

Als een groep mensen via een burgerforum adviseert over een kwestie, moeten gekozen politici dit advies overnemen.

Als een groep mensen via een burgerforum adviseert over een kwestie, moeten gekozen politici dit advies overnemen.

23

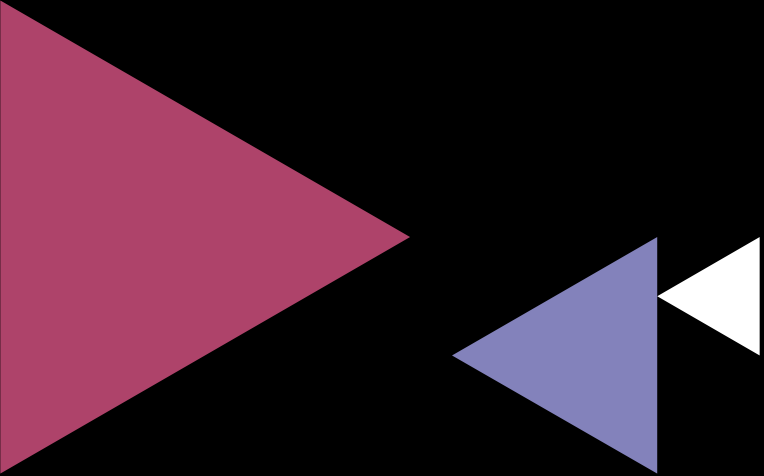
37

29

11

Beter geen burgerberaad dan een slecht burgerberaad.

Christine Bleijenberg, Sophie Postma
en Reint Jan Renes, **November 2022**